

השבת

של רבי נחמן מברסלב

טוב להגיד ולשיר **גַּנַּח גַּנַּח גַּנַּח נַחְמָן עֲאוּמָן** לזכות לכל הישועות

עצות

(במדבר כ, ו)

ויפלו על פניהם ...

שהצדיקים מפילין עצמן ומכסין ומעלימין ומסלקין פניהם - שהוא חכמתן - ומורידין עצמן בכוונה אל מקומות הנמוכים והרחוקים מהקדשה מאד, בכדי להעלות משם ניצוצות ונפשות קדושות שנפלו לשם, בבחינת **ירידה תכלית העליה**. ובענין עליית הנפשות שנפלו, יש כמה בחינות, כי יש נשמות המתים שנפלו לשם מכמה וכמה שנים שאין להם תיקון, כי אם על-ידי צדיקים כאלו.

אך העיקר לברר ולהעלות נפשות החיים עדין בעולם הזה, היינו שעל-ידי ירידת הצדיקים למקומות כאלו, הם מכניסים הרחורי תשובה גם להירודים והנפולים מאד על-ידי מעשיהם ותאוותיהם, ומחזקים ומעוררים אותם שאיך שהם ובמקום שהם, אף על פי כן עדין יחפשו ויבקשו את השם יתברך, בבחינת **איה מקום כבודו**, עד שגם הם יעלו בבחינת ירידה תכלית העליה. וזה בחינת נפילת אפים, בחינת ירידה תכלית העליה של הצדיקים.

(הלכות נפילת אפים וקדשה דסידרא - הלכה ו', אותיות ב' ג' ז'. וגם עיין אוצר הראה - תפילה, אות ל"ט)

(לקוטי עצות - תפילה - אות נז)

על-ידי לימוד הפוסקים, זוכין להתפלל כראוי בכל לבבו. כי באמת אם היה האדם יודע ומאמין בלב שלם שמלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך עומד עליו בשעת התפילה, ושומע ומאזין ומקשיב כל דבור ודבור של התפילה, בוודאי היה מדקדק מאד לכוון את דבריו, והיה מתפלל בהתלהבות גדול. רק מחמת שלבו חלוק ואינו חזק בידעיה זאת בלב שלם, בשביל זה אינו מדקדק כל כך ואינו מכוון לבו היטב בתפלתו. וכל זה נמשך מהקשיות והכפירות שבלב שהם בחינת מחלוקות היצר הרע שבלב. על-כן התיקון לזה לימוד פוסקים, שעל-ידי זה מבטלין מחלוקות היצר הרע בשרשו, ועל-ידי זה זוכה להתפלל כראוי בכל לבבו באמת.

תפילה

(לקוטי תפילות א', ס"ב)

... ובכן, תעזרני ברחמיך הרבים, שאזכה לעסוק בספרי הפוסקים בהתמדה גדולה, ותעזרני ותושיעני ללמוד הרבה בכל יום ויום ספרי הפוסקים. ותפתח את דעתי ותכין את לבבי, שאזכה ללמוד במהירות גדול, ולהבין הדין על בוריו, ולברר וללבן הפסק הלכה בכל דיני התורה באמת לאמתו, ואזכה לידע ההכרעה באמת בין כל בעלי המחלוקת דקדשה שמחלקים בדיני התורה, ואזכה לעשות שלום והכרעה ביניהם. ועל-ידי השלום הזה ימשך וישתלשל שלום בכל העולמות, עד שיתפשט השלום גם בעולם הזה, ותשים שלום בין כל עמך ישראל לעולם, ותבטל כל מיני מחלוקת מן העולם ויתרבה השלום בעולם, עד שיכלו להתועד יחד כל אחד עם חבריו, ויסבירו זה לזה האמת לאמתו, ויזכירו זה את זה שלא יבלו ימיהם להבל ולריק, עד שישובו כלם אל האמת ויעבדוך כלם באמת ובאמונה שלמה.

חוקת

והיה אם נשך הנחש את איש והביט אל נחש הנחשת וחי...

(במדבר כא, ט)

ואמרו רבותינו ז"ל (ראש השנה פ"ג מ"ח): וכי נחש ממית או מחיה? אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה היו מתרפאין, ואם לאו היו נמוקין. זה בחינת רמזים כמו שכתבנו לענין **והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל** וכו'. כי הם בחינה אחת, כמובן במשנה ראש השנה שנשמכו שם יחד להורות שצריכין הכל להסתכל כלפי מעלה, היינו בחינת רמזים שבדעת שהם עיקר הארת הדעת להתבונן בכל עת על-ידי הרמזים הקדושים של הדעת, להתחזק לשאר על עמדו וכו'.

ותזכנו שיהיה שלום בעצמנו שלא יהיה חלק לבנו, חס ושלום מאתך, רק נזכה להאמין בך ובצדיקיך האמתיים ולעבדך באמת ובלבב שלם בשני יצרינו. ונזכה לידע ידיעה שלמה באמת ובלבב שלם שמלא כל הארץ כבודך, ואתה בעצמך ובכבודך עומד אצלנו בשעת התפילה, ואתה שומע ומאזין ומקשיב כל דבור ודבור של תפלותינו. ונרגיש אלקותך עלינו תמיד, ובפרט בשעת התפילה, עד שנתעורר על-ידי-זה בהתעוררות גדול להתפלל בהתלהבות גדול ובכוונה גדולה ועצומה ולדקדק מאד לכוון את דברינו, ולא יצא שום דבור מפינו בתפילה שלא בכוונה. אבינו מלכנו מחסינו, אל תעש עמנו כרע מעלליו. חוס וחמול עלינו וזכנו לתפילה בכוונה בשלמות באמת ובלבב שלם, ונזכה לקיים מקרא שכתוב: **אודך בישר לבב בלמדי משפטי צדקך**. ותזכנו לישרת לבב, שלא יהיה בלבנו שום עקמימיות וערמימיות כלל, ולא יהיה בלבי רמיה, חס ושלום ...

כי לפעמים יש שאין מועיל הרמזים של הרמת ידיו. וצריך עוד לעשות עבדה לזה, כמו משה שעשה אז נחש נחשת שרמז להם יראת העונש, שאל ישכחו שיש נחשים שרפים שהם עונשים קשים ומרים. על-כן אתה מִכְרַח להסתכל כלפי מעלה. כי אין מקום לברוח מעונשיו הקשים והמרים גם בעולם הזה, מכל שכן לאחר מיתה בגיהנם וכף הקלע וגלגולים וכו' רחמנא לצלן; כי אם להסתכל אליו יתברך ולשאת עיניו למרום תמיד, בבחינת (תהלים קכג, א) **אליך נשאתי את עיני וכו'**. וכמו שרמז לנו אדוננו מורנו ורבינו ז"ל (שיחות הר"ן - ה). ואמר שעיקר הוא יראת העונש, אף-על-פי שכתוב בספרים שצריכין דייקא יראת הרוממות וכו', אבל באמת הלוואי שזוכה להנצל ממה שצריכין להנצל על-ידי יראת העונש. וכן שמענו בשם כמה צדיקים גדולים, שאמרו שהעיקר הוא יראת העונש. ורמז לנו אז היטב היטב כמה וכמה צריכין להתירא ולפחד מיראת העונש וכו'. וזה בחינת נחש הנחשת שעשה משה, ורמז להם על-ידי זה להסתכל כלפי מעלה, היינו על-ידי יראת העונש. כי העיקר הוא הרמזים האמתיים. (הלכות ברכת הפירות - הלכה א', אות צ"ט)

לזכרון נצח מוריני
ר' ישראל בער אהרסר, זצ"ל

(סייעת רבינו ז"ל בארץ-ישראל, כ"א)

© ... ובבוקר באו אל הספינה אנשי-חיל, שקורין ברנד-ואד, ורבינו זכרונו לברכה עם האיש שלו הנ"ל רצו עוד לבוא להתנפל לפני רגלי הקפיטן ולהתחנן לו, שיניח אותם לשוב אל הספר, אך בתוך כך עקרו האנקרס, וברחו לצד שהרוח נשאם מחמת פחד, כי המלחמה נתעוררה מיד, ונשמע קולם מאד, ושמעו שם על הספינה קול גדול מאד של ההורמאטעס והבאמבעס ושאר קולות כאלו מענייני מלחמה, כי קולם נשמע למרחוק מאד. וגודל הסכנה והאימה והפחד, שהיה להם אז, אין לישער, ונפלו למשכב שניהם יחד, ולא היה להם אפילו מים לשתות, כי לא הכינו להם כלום, כזכר לעיל; וה' ברוב רחמיו וחסדיו נתן להם חן בעיני ישמעאל אחד, שהוא היה קעכער אצל הקפיטן, ונתן להם בגנבה שאל אחד קאווע שחורה לכל אחד ואחד בבוקר ובערב. ומחמת החלשה שלהם היו מְטילים על ערש-דוו, רחמנא לצלן, ולא ידעו בעצמם היכן הם, כי היו סגורים בחדר שלהם נופלים למשכב, אך זאת שמעו, שהיה רוח-סערה, ונשא את הספינה, ולא ידעו לאיזה מקום נשאה.

© כששמעו, שהגיע הספינה לאיזה ספר, הלכו מהחדר לחוץ לראות המקום שהגיעו לשם, וראו שאין זה סטנבול. ושאלו את הישמעאל הנ"ל, ואמר, שהמדינה הזאת נקראת אדל, והם שמעו כבר הנהגתם, שכשבא יהודי לידם, מצוה ראשונה אצלם להקריבו לקרבן, וכאשר שמעו שזה אדל, הלכו מיד לחדר שלהם וסגרו הדלת בעדם והחביאו עצמם שם, והיה עליהם פחד גדול. ועמדה הספינה שם שלושה ימים, ואפשר היה בדעת הקפיטן לעמוד שם עוד, אך שפתאום עמד רוח-סערה, ונתקו החבלים של האנקר, ונשאר האנקר בים, והלכה הספינה מעצמה משם, והיה שם צעקה גדולה בין הישמעאלים: המן! המן! דהיינו גיוואלד!, והיתה הספינה מטרפת בים כל הלילה עד אור הבוקר, אז נשקט הרוח-סערה, וישמחו כי ישתקו, אך לא הנחם למחוז חפצם, כי על-ידי הרוח-סערה חזרו ובאו סמוך לעכו, בערך מהלך יום, ואחר-כך, אחר חצי היום, נתעורר עוד הפעם רוח-סערה גדולה ונשא את הספינה, והיתה הספינה מטרפת ומגלבלת כמה ימים ולילות רצופים, יעלו שמים, ירדו תהומות, ולא היה לבעלי הספינה שום עצה איך להמלט, ויחגו וינועו כשכור, כל חכמתם תתבלע.

© וביום חמישי, שעה שתיים-עשרה, התחילו להוציא המים מהספינה מהמדור השלישי על-ידי הפלומפין, כדרך בעלי-הספינה, ודרכם היה בכל מעת-לעת, שנשתהו בהוצאת המים רביעית שעה, ועכשיו, כשהתחילו לשאוב, לא הספיקו לשאוב עד אשר הגיע עת הלילה, ונתרבו המים הרבה על הספינה מחמת השאיבה, והלכו המים גם לחדר שלהם, של רבינו זכרונו לברכה, ולא יכלו לשכב על המשכב שם, כי גאו המים שם, והקרח רבינו לעלות על איזה מקום גבוה לשכב, והאיש שהיה עמו עלה למקום אחר, כי לא רצו לצאת להתראות בפני הישמעאלים. והמים שבספינה הלכו ונתרבו בכל פעם יותר ויותר, עד שהכרחו הישמעאלים לעקור הפלומפין, ועשו גלגלים, ושאו על-ידם מים עם כלים גדולים. והרוח-סערה הולך וחזק מאד, ומגודל התגברות הרוח-סערה עלו הגלים כמעט עד לב השמים, והיו כמו הרים גבוהים ובקעות גדולות, והיה כך כל הלילה גם-כן, וכשהאיר היום, בא האיש שהיה עמו זכרונו לברכה, ואמר לו רבינו זכרונו לברכה, שיש לו חלישות הלב מאד מגודל הפחד, כי אני רואה בלבי, שאני עכשיו בסכנה גדולה, כי אין זה דבר פשוט, אף-על-פי שאין אני רואה מה הם עושים, אף-על-פי-כן הלב רואה, והאיש הנ"ל כחש לו ואמר לו: אל תפחדו, כי ברוך השם, הכל על נכון ...

העלון הזה

מפיץ את דעת רבינו ז"ל
תרמו נא לקיומו

בכל סניפי הדואר, חשבון 7-2255-89

(שיחות מרי ישראל אודסר, צ"ל - כ"ה)

הצדיק יש לו הכל!

היה בטבריה מעשה מהנפטר. מעשה כזה...
ברוך ה', כשרציתי לחזור הביתה מירושלים לטבריה לא היה לי כסף. בשביל מה נסעתי לירושלים, בשביל כסף? אז אני נכנסתי לבית-כנסת והיתה שמה מרפסת והיה יושב שמה נפטר אחד, נפטר, מת, כן. אז אני רואה שאפשר לדבר אתו, אמרתי לו: "מדוע אתה כל-כך בעצבות? מה זה אתך, אסור להיות ככה!"
אז הוא אמר לי: "לך ממני, לך ממני, אל תדבר אתי, אתה לא יכול לעזור לי, לך ממני! אני רוצה למות, אני מחכה בכל רגע להוציא הנשמה, מה אתה רוצה ממני, לך, לך!"
הוא לא רצה לשמוע, הוא היה ליטאי. על-כל-פנים אני אמרתי לו: "תספר לי מה יש לך".

אז אמר: "מה יהיה אם אני אספר, אתה יכול לעשות בורג? אני חסר לי בורג. אני חרש, אני לא שומע ואין לי פרנסה. מה אפשר לעשות, אני אין לי שום עצה, רק לאבד את עצמי". אבל הוא היה ירא שמים ולא רצה לעשות כך.

הוא היה לו קרוב משפחה עם איזה חנות, אמר לו הקרוב משפחה: "שב בחנות, אם אחד ירצה קילו סוכר, תתן לו קילו סוכר".

טוב, הוא ישב בחנות ונכנס אחד שרצה קילו סוכר, אז הוא הלך להביא לו את הסוכר והוא שכח מה הקונה רצה. הוא לא יודע אם מלח, אם סוכר, והוא מתבייש לחזור

ולשאול את האיש מה הוא רוצה. על-כל-פנים אין לו ברירה, אז הלך ושאל את הקונה: "מה אתם רוצים?"

"אנחנו רוצים סוכר".

הוא הלך להביא סוכר, עד שהלך להביא את הסוכר, הוא שכח שוב פעם מה הוא צריך להביא.

בא אחד ואמר לו: "יתן לי לחם", אז הוא הביא לו דג מלוח. "מה זה? אני רוצה לחם, לא דג מלוח!"

"כן, טוב, אין בעיות, אני אביא לחם". טוב, הוא הלך והביא סוכר. הוא שכח, לא ידע מה לתת.

הוא שואל אותי: "דבר כזה יש לו תקוה? אני אין לי שום עצה - רק לאבד אתי".

עצמי. אני אעשה מצוה ואני אאבד את עצמי. עזוב אותי, אל תדבר אתי".

הוא לא רצה לשמוע, הוא אמר: "לך ממני. אתה רוצה לעזור לי, אבל אי אפשר, יש לך ברגים!"

אז אמרתי לו: "אין לי ברגים, אבל יש לי צדיק כזה שאתה יכול להיות לך רפואה שלמה על-ידו!"

אמרתי לו: "אני יש לי צדיק כזה שהוא יכול לעזר לך!"
הוא ביקש אותי בתחנונים: "עזוב אותי, אני רוצה למות, עזוב אותי. אני מצפה מחכה מתי תצא הנשמה ואתה לא נותן לי את זה. מה אתה רוצה ממני, אתה רוצה שאני אלך לטבריה!"

על-כל-פנים אני לא עזבתי אותו, אמרתי לו בכל עת והוא שמע את זה, עד שהוא התחיל לקבל ולהאמין בזה שיהיה לו רפואה, והוא התחיל לחשוב, "אולי זה טוב...", והתחיל לרקוד!

היה נסים איך הוא בא אתי לטבריה, הלכנו ביחד לטבריה ואני הבאתי הביתה במקום הכסף - הבאתי אורח מירושלים, והוא צריך לאכול.

נו, אני הבאתי אותו לבית שלי, זה היה היכספי שלי שהבאתי מירושלים, וזה היה לא רק ליום אחד, הוא היה בביתי זמן רב, ואשתי אמרה לי: "מה נעשה, אין לי לחם בשביל הילדים, איך נתן לו אוכל?"

על-כל-פנים הוא היה אצלי זמן רב ואכל ושתה. אנחנו שרנו בשבת קודש כל הלילה, רקדנו ושמחנו. וכל טבריה כבר ידעה שאני הבאתי אורח, הם שמעו הרקודים שלנו, של הנפטר ושלי. ולבסוף היה לו רפואה בשלמות! הבאתי אותו לטבריה וטבריה הוא קיבל רפואה, רפואה כזה.. כאלו יחיד בדור!